

Jerzy Krzywaźnia

Obchody 150. rocznicy bitwy pod Kuźnicą Grabowską (1863-2013)

(materiały źródłowe)

Rojów 2023

Jerzy Krzywaźnia

Obchody 150. rocznicy bitwy pod Kuźnicą Grabowską (1863-2013)

(materiały źródłowe)

Rojów 2023

Grafika na okładce:

Pomnik Powstańców Styczniowych w Kuźnicy Grabowskiej (26 luty 2013)

I. Cel i źródła publikacji

Niniejsze opracowanie dokumentuje obchody 150. rocznicy bitwy powstania styczniowego w Kuźnicy Grabowskiej, jako przykład edukacji patriotycznej w szerokim rozumieniu. Opracowanie powstało w 10. rocznicę uroczystości.

Główne źródła wykorzystane w pracy to:

- artykuły medialne relacjonujące uroczystości (z portali internetowych i prasy lokalnej)
- materiały drukowane związane z rocznicą (zaproszenia, plakaty),
- listy okolicznościowe od gości, którzy nie mogli wziąć udziału w uroczystości,
- fotografie tablic pamiątkowych w Kuźnicy Grabowskiej, Russowie i Kaliszu, ufundowanych przez prof. Małeckiego,
- archiwum fotograficzne autora publikacji,
- formularz zgłoszeniowy na Konkurs Prezydenta RP na najlepsze obchody 150. rocznicy Powstania Styczniowego.

Z okazji 150. rocznicy bitwy powstania styczniowego, Szkoła Podstawowa im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej wydała publikację okolicznościową pt. „Na powstańczym szlaku 1863 w Kuźnicy Grabowskiej” mojego autorstwa. Wydawnictwo jest dostępne w wersji cyfrowej na platformie Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej.¹

Okladka publikacji „Na powstańczym szlaku 1863 w Kuźnicy Grabowskiej”

¹ [Na powstańczym szlaku 1863 w Kuźnicy Grabowskiej - Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa](#)

II. Geneza i motywacja obchodów

Inicjatorką upamiętnienia 150. rocznicy powstania styczniowego była dyrektor Szkoły Podstawowej im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej, a zarazem przewodnicząca Rady Powiatu w Ostrzeszowie, Marianna Powązka.

W przedmowie do publikacji rocznicowej dyrektor napisała: *W prowadzonej przeze mnie placówce kładziemy duży nacisk na pielęgnowanie dziedzictwa regionalnego i edukację historyczną. Nie można bowiem mówić o pełnym wykształceniu ucznia bez znajomości własnego regionu -*

małej ojczyzny.

Szkoła, odpowiadając na uchwałę Senatu, który ogłosił rok 2013 Rokiem Powstania Styczniowego, zorganizowała uroczystość upamiętniającą bitwę pod Kuźnicą Grabowską (26.02.1863)².

² Krzywaźnia J., Na powstańczym szlaku 1863 w Kuźnicy Grabowskiej, Kuźnica Grabowska 2003, s. 3

III. Przebieg wydarzenia i listy okolicznościowe

Szkoła Podstawowa im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej była głównym organizatorem wydarzeń upamiętniających rocznice Powstania Styczniowego. Ta instytucja od dwudziestu pięciu lat każdego roku angażowała uczniów i nauczycieli do oddawania hołdu powstańcom w dniu rocznicy bitwy. Dotychczas najbardziej uroczyste były obchody stulecia bitwy w 1963 roku oraz 140-lecia w 2003 roku³.

Przed obchodami 150. rocznicy powstania styczniowego odbyła się wyjazdowa XXX sesja Rady Powiatu Ostrzeszowskiego. Po jej zakończeniu radni uczestniczyli w uroczystościach zorganizowanych przez Szkołę Podstawową w Kuźnicy Grabowskiej⁴. Organizatorzy odpowiedzieli na inicjatywę Prezydenta RP, manifestując patriotyzm poprzez noszenie kotylionów – symbolu narodowej dumy. Kotyliony dla zaproszonych gości przygotowały Warsztaty Terapii Zajęciowej w Kuźnicy Grabowskiej Fundacji Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie” w Kaliszu, a uczniowie przygotowali je dla pozostałych uczestników i przypinali je na miejscu. Wcześniej w szkole odbyły się pokazy multimedialne i warsztaty plastyczne o tematyce powstańczej. Uczestnicy uroczystości przeszli od szkoły do odrestaurowanego na tę okazję Pomnika Powstańców Styczniowych w Kuźnicy Grabowskiej, gdzie rozpoczęto uroczystość od odśpiewania hymnu państwowego. Referat wprowadzający wygłosiła przewodnicząca Rady Powiatu Ostrzeszowskiego Marianna Powązka. 35. Drużyna Harcerska im. Tadeusza Kościuszki i drużyna Zuchów „Słoneczna Gromada” pełniły honorową wartę przy pomniku. Po ceremonii złożenia kwiatów i zapalenia zniczy, uczniowie, mieszkańcy i goście przeszli z pochodniami do szkoły, gdzie odbyła się inscenizacja historyczna oparta na wspomnieniach Józefa Oxińskiego – dowódcy oddziału powstańczego.

Inscenizacja kostiumowa została przygotowana według scenariusza pani Barbary Cichosz, który zdobył nagrodę w finale III Ogólnopolskiego Konkursu Regionalnego zorganizowanego przez Muzeum Niepodległości w Warszawie dla nauczycieli na projekt zajęć regionalnych w 2005 roku.

Następnym punktem obchodów było rozstrzygnięcie internetowego konkursu wiedzy o Powstaniu Styczniowym w regionie i postaci Józefa Oxińskiego przygotowanego

³ Krzywaźnia J., Powstańcza bitwa pod Kuźnicą Grabowską Ostrzeszowska Kronika Regionalna 2004/2005, R. 4/5, s. 84-87

⁴ http://www.powiatostrzeszowski.pl/asp/pl_start.asp?typ=13&sub=0&menu=8&artykul=2308&akcja=artykul (dostęp na 5.04.2013)

i przeprowadzonego przez autora publikacji. Wręczenie nagród książkowych przeprowadził prof. nadzw. dr hab. inż. Zdzisław Małecki. Historyczne wydarzenie zakończyło się rekonstrukcją obozowiska powstańczego w lokalnym Parku Dworskim, gdzie odbyła się degustacja dań z kuchni polowej i regionalnej, przygotowanych przez Koło Gospodyń Wiejskich z Kuźnicy Grabowskiej.⁵ Na zakończenie ceremonii odczytano listy okolicznościowe od:

- od Senator Rzeczypospolitej Polskiej Andżeliki Możdżanowskiej⁶ (zdjęcie poniżej)

⁵ Opracowanie własne autora

⁶ Pismo Senator Rzeczypospolitej Polskiej Andżeliki Możdżanowskiej z dnia 26 lutego 2013

SENATOR
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
ANDZELIKA MOŹDŻANOWSKA

„Patriotyzm to miłość, a miłość to wierność, w służbie”

Szanowna Pani
Marianna Powązka
Dyrektor Szkoły Podstawowej
im. Kardynała Karola Wojtyły
w Kuźnicy Grabowskiej

*Szanowna Pani Dyrektor, Nauczyciele i Pracownicy Szkoły! Drodzy Uczniowie!
Szanowni Państwo!*

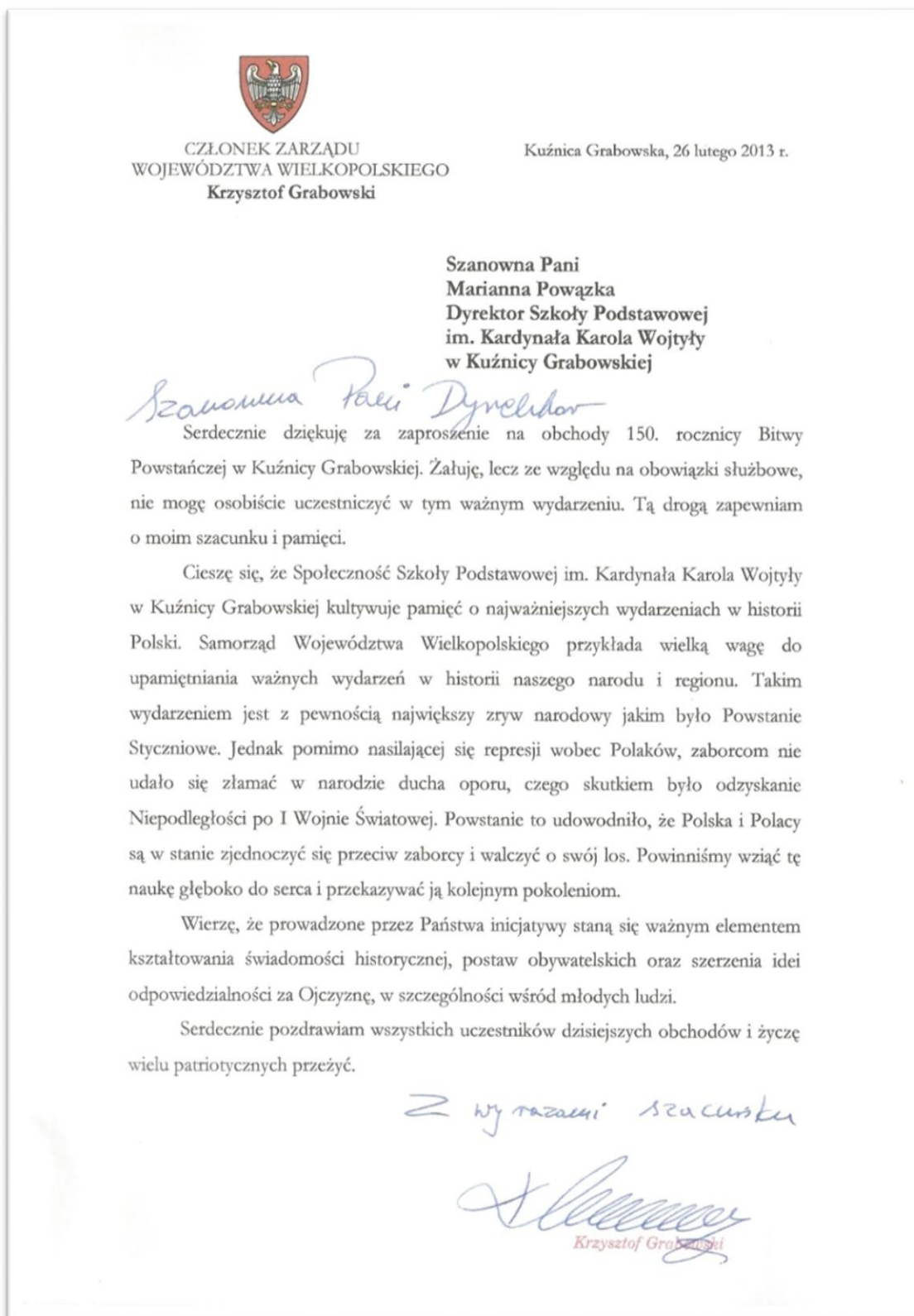
W dniu 150 rocznicy Bitwy Powstańczej w Kuźnicy Grabowskiej możemy być dumni z wolnej i niepodległej Polski. W tym dniu pamiętać należy przede wszystkim o tych, którzy w niepodległościowej walce nie zawahali się postawić na szalę własnego życia. Ich odwaga jest dla nas wszystkich powodem do dumy i będzie zawsze przykładem najwyższego umiłowania do Polski, a także zobowiązaniem, jakie my — Polacy żyjący już w wolnej Ojczyźnie — mamy do spłacenia wobec tamtego pokolenia. O nim nigdy nie wolno zapomnieć, o ludziach i powstańcach, bez których ta wolność nie byłaby możliwa. Oni wierzyli, że Polska odzyska niepodległość. Wiedzieli, że Ojczyzna w sercach się zaczyna, że naród przetrwa, jeżeli rodzina dzieci swoje nauczy, jak być Polakami. Dziękujemy im za ofiarę i trud kilku pokoleń naszych rodaków.

Dzisiaj mimo różnic, jakie często nas dzielą, łączy nas jeden cel - Ojczyzna, dla której chcemy żyć i pracować. Nasza dobrze wykonywana praca oraz przyzwoite życie to patriotyzm XXI wieku. Dziś jesteśmy demokratycznym, wolnym krajem. Gdy myślę o poświęceniu poprzednich pokoleń, nabieram jeszcze większego zapału i energii, tej szansy, którą dostaliśmy nie możemy zmarnować.

Jako Senator RP, jestem pełna uznania dla Was - Drodzy Pedagodzy i Rodzice, za tak odpowiedzialne zobowiązanie i świadomą deklarację propagowania patriotyzmu poprzez pielęgnowanie wzorów bohaterstwa i miłości do Ojczyzny, kształtowanie w młodzieży ducha wartości patriotycznych, przekazywaniu im idei, które zachowują polską tradycję, kulturę i dorobek.

Czując odpowiedzialność, czynimy starania, by pamięć i wdzięczność, za krew oddaną za naszą wolność i niepodległość naszej Ojczyzny nigdy w naszej świadomości nie umarła.

- Członka Zarządu Województwa Wielkopolskiego Krzysztofa Grabowskiego⁷
(zdjęcie poniżej)

⁷ Pismo Członka Zarządu Województwa Wielkopolskiego Krzysztofa Grabowskiego z dnia 26 lutego 2013

CZŁONEK ZARZĄDU
WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
Krzysztof Grabowski

Kuźnica Grabowska, 26 lutego 2013 r.
Szanowna Pani
Marianna Powązka
Dyrektor Szkoły Podstawowej
im. Kardynała Karola Wojtyły
w Kuźnicy Grabowskiej

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na obchody 150. rocznicy Bitwy Powstańczej w Kuźnicy Grabowskiej. Żałuję, lecz ze względu na obowiązki służbowe, nie mogę osobiście uczestniczyć w tym ważnym wydarzeniu. Tą drogą zapewniam o moim szacunku i pamięci.

Cieszę się, że Społeczność Szkoły Podstawowej im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej kultywuje pamięć o najważniejszych wydarzeniach w historii Polski. Samorząd Województwa Wielkopolskiego przykładą wielką wagę do upamiętniania ważnych wydarzeń w historii naszego narodu i regionu. Takim wydarzeniem jest z pewnością największy zryw narodowy jakim było Powstanie Styczniowe. Jednak pomimo nasilającej się represji wobec Polaków zaborcom nie udało się złamać w narodzie ducha oporu, czego skutkiem było odzyskanie Niepodległości po I Wojnie Światowej. Powstanie to udowodniło, że Polska i Polacy są w stanie zjednoczyć się przeciw zaborcy i walczyć o swój los. Powinniśmy wziąć tę naukę głęboko do serca i przekazywać ją kolejnym pokoleniom.

Wierzę, że prowadzone przez Państwa inicjatywy staną się ważnym elementem kształtowania świadomości historycznej, postaw obywatelskich oraz szerzenia idei odpowiedzialności za Ojczyznę, w szczególności wśród młodych ludzi. Serdecznie pozdrawiam wszystkich uczestników dzisiejszych obchodów i życzę wielu patriotycznych przeżyć.

Podsumowania obchodów dokonali: Przewodnicząca Rady Powiatu Ostrzeszowskiego Marianna Powązka, Starosta Ostrzeszowski Lech Janicki oraz Wójt Gminy Kraszewice Józef Olszewski.⁸

⁸ Opracowanie własne autora

IV. Promocja wydarzenia

Relację z uroczystości zaprezentowały na swoich stronach internetowych: Starostwo Powiatowe w Ostrzeszowie oraz Urząd Gminy w Kraszewicach. O uroczystości pisała prasa: m.in. redakcja „Twój Puls Tygodnia” z siedzibą w Ostrzeszowie oraz redakcja „Czasu Ostrzeszowskiego” z siedzibą w Ostrzeszowie. Przebieg uroczystości relacjonowało Radio Centrum (Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu) i Radio SUD z Kępna.

Relacja Radia Centrum (Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu)⁹

150. rocznica bitwy

27 lutego 2013 - 14:12 – red. wydania: gierz@rc.fm

Włodarze, nauczyciele, młodzież i dzieci uczcili we wtorek 150. rocznicę bitwy powstańczej w Kuźnicy Grabowskiej, w powiecie ostrzeszowskim. Przy Pomniku Powstańców Styczniowych złożono kwiaty i znicze. Następnie odbył się przemarsz do Szkoły Podstawowej, gdzie dzieci zaprezentowały postać Józefa Oxińskiego, twórcy organizacji powstańczej województwa kaliskiego. "Postanowiliśmy stworzyć własny obóz powstańczy na wzór tego, który rozbił się 150 lat temu"- powiedziała Radiu Centrum dyrektorka Szkoły Podstawowej w Kuźnicy Grabowskiej, a zarazem przewodnicząca Rady Powiatu Marianna Powązka." Wtedy powstańcy rozbili namioty na terenie aktualnego budynku szkoły podstawowej, boiska szkolnego i sąsiadującego obok dworku. To były obszary przeznaczone dla żołnierzy. Tam się posilili, wyspali i wczesnym rankiem wyruszyli na bitwę".

Z okazji 150. rocznicy bitwy powstańczej wydano broszurę "Na powstańczym szlaku 1863 w Kuźnicy Grabowskiej" autorstwa Jerzego Krzywaźni.

Autor: kudasik@rc.fm

⁹ [150. rocznica bitwy | rc.fm](http://150.rocznica.bitwy|rc.fm) (dostęp na 28 listopada 2023)

KUŹNICA GRABOWSKA Obchody 150 rocznicy bitwy powstańczej

Dla nas są bohaterami

150 rocznicę bitwy powstańczej obchodzono w mroźny wtorek w Kuźnicy Grabowskiej. - Przegrali, powstanie upadło, dla nas są bohaterami, a o ich bohaterskich czynach pamiętamy i pamiętać będziemy - mówiła Marianna Powązka, przewodnicząca rady powiatu i dyrektor miejscowej szkoły podstawowej. - Dzisiaj przed obeliskiem upamiętniającym szlak powstańczy z Kuźnicy Grabowskiej składamy im należny hołd.

Uroczystości przed obeliskiem - wybudowanym w setną rocznicę bitwy powstańczej, a więc 50 lat temu - poprzedziła wyjazdowa sesja Rady Powiatu, jaką zwołano w kuźnickiej szkole. Po niej radni, zaproszeni goście, mieszkańcy wsi oraz dzieci i młodzież przeszli pod ufundowany w 1963 roku pomnik, aby oddać hołd bohaterom powstania.

To właśnie tutaj, pod Kuźnicą Grabowską, miały miejsce potyczki powstania styczniowego, o czym pisze w okolicznościowej publikacji Jerzy Krzywaźnia, regionalista i genealog, nauczyciel historii w SP w Kuźnicy Grab. 24 lutego 1963 r. w budynkach fol-

warcznych w Kuźnicy Grab, znalazł zakwaterowanie i wyżywienie liczący 268 ludzi oddział Józefa Oxińskiego. Dzień później ruszył na Kalisz, gdzie stacjonował garnizon złożony z 5 kompanii pułku piechoty oraz setki kozaków z artylerią, zatrzymał się jednak 9 km od miasta. Ostatecznie, kiedy w Kaliszu ruszyła ofensywa przeciwko Oxińskiemu, powstańcy wycofali się do Kuźnicy Grabowskiej, gdzie 26 lutego starli się z oddziałem sieradzkim pod dowództwem majora Bogdanowicza. - Powstańcy zaatakowani zostali w marszu... - pisze Krzywaźnia.

- Przegrali, powstanie upadło, dla nas są bohaterami, a o ich bohaterskich

czynach pamiętamy i pamiętać będziemy - mówiła w miniony wtorek przed pamiątkowym obeliskiem Marianna Powązka.

Po uroczystym złożeniu kwiatów i wieńców, wszyscy w blasku pochodni przemaszerowali na boisko szkolne, gdzie uczniowie przygotowali część artystyczną „Wspomnienia Józefa Oxińskiego”. - Stworzyliśmy własny obóz powstańczy na wzór tego, który rozbił się tutaj 150 lat temu - wyznała dyrektor Powązka. - Wtedy powstańcy rozbili namioty na terenie dzisiejszego boiska szkolnego i sąsiadującego obok dworku. Tam się posilili, wyspali i wczesnym rankiem wyruszyli na bitwę. JUR

Marianna Powązka

dyrektor SP w Kuźnicy Grabowskiej

W kierowanej przeze mnie placówce przywiązujemy dużą wagę do kultywowania dziedzictwa regionalnego i edukacji historycznej. Nie możemy bowiem mówić o wykształceniu ogólnym ucznia, bez wiedzy o własnym regionie - „małej ojczyźnie”. Zagadnienia te nabierają znaczenia zwłaszcza w okresie odrodzenia społeczności lokalnych a wraz z tym kształtowania się emocjonalnych więzi ucznia ze swoim otoczeniem i najbliższym środowiskiem. Każdego roku w rocznicę bitwy powstańczej, podczas zajęć terenowych uczniowie zapoznają się z przebiegiem tego wydarzenia oraz oddają hołd tym, którzy podjęli niepodległościowy trud.

¹⁰ Twój Puls Tygodnia nr 10/2013 z dnia 26.02.2013 s.8

KUŹNICA GRABOWSKA Obchody 150 rocznicy bitwy powstańczej

Dla nas są bohaterami

150 rocznicę bitwy powstańczej obchodzono w miniony wtorek w Kuźnicy Grabowskiej. Przegrali, powstanie upadło, dla nas są bohaterami, a o ich bohaterskich czynach pamiętamy i pamiętać będziemy - mówiła Marianna Powązka - przewodnicząca rady powiatu i dyrektor miejscowej szkoły podstawowej. Dzisiaj przed obeliskiem upamiętniającym szlak powstańczy z Kuźnicy Grabowskiej składamy Im należny hołd. Uroczystości przed obeliskiem - wybudowanym w setną rocznicę bitwy powstańczej. a więc 50 lat temu - poprzedziła wyjazdowa sesja Rady Powiatu jaką zwołano w kuźnickiej szkole. Po niej radni, zaproszeni goście. mieszkańcy wsi oraz dzieci i młodzież przeszli pod ufundowany w 1963 roku pomnik aby oddać hołd bohaterom powstania. To właśnie tutaj pod Kuźnicą Grabowską miały miejsce potyczki powstania styczniowego. o czym pisze w okolicznościowej publikacji Jerzy Krzywaźnia. regionalista i genealog. nauczyciel historii w SP w Kuźnicy Grab. 24 lutego 1983 r. w budynkach folwarcznych w Kuźnicy Grab. Znalazł zakwaterowanie i wyżywienie liczący 208 ludzi oddział Józefa Osińskiego. Dzień później ruszył na Kalisz. gdzie stacjonował garnizon złożony z 5 kompanii pułku piechoty oraz setki kozaków z artylerią. zatrzymał się jednak 9 km od niego. Ostatecznie kiedy w Kaliszu ruszyła ofensywa przeciwko Osińskiemu. powstańcy wycofali się do Kuźnicy Grabowskiej, gdzie 20 lutego starli się z oddziałem sieradzkim pod dowództwem majora Bogdanowicza. Powstańcy zaatakowani zostali w marszu - pisze Krzywaźnia. Przegrali. Powstanie upadło, ale dla nas są bohaterami a o ich bohaterskich czynach pamiętamy i pamiętać będziemy - mówiła w miniony wtorek przed pamiątkowym obeliskiem Marianna Powązka. Po uroczystym złożeniu kwiatów i wieńców, wszyscy w blasku pochodni przemaszzerowali na boisko szkolne gdzie uczniowie przygotowali część artystyczną „Wspomnienia Józefa Osińskiego”. Stworzyliśmy własny obóz powstańczy na wzór tego, który rozbił się tutaj 150 lat temu - wyznała dyrektor Powązka. - Wtedy powstańcy rozbili namioty na terenie dzisiejszego boiska szkolnego i sąsiadującego obok dworku. Tam się posilili, wyspali i wczesnym rankiem wyruszyli na bitwę.

JUR

Marianna Powązka

dyrektor SP w Kuźnicy Grabowskiej.

W kierowanej przeze mnie placówce przywiązujemy dużą wagę do kultywowania dziedzictwa regionalnego i edukacji historycznej. Nie możemy bowiem mówić o wykształceniu ogólnym ucznia, bez wiedzy o własnym regionie - „małej ojczyźnie”. Zagadnienia te nabierają znaczenia zwłaszcza w okresie odrodzenia społeczności lokalnych a wraz z tym kształtowania się emocjonalnych więzi ucznia ze swoim otoczeniem i najbliższym środowiskiem. Każdego roku w rocznicę bitwy powstańczej, podczas zajęć terenowych uczniowie zapoznają się z przebiegiem tego wydarzenia oraz oddają hołd tym, którzy podjęli niepodległościowy trud.

Relacja prasowa Czasu Ostrzeszowskiego¹¹

150. ROCZNICA POWSTAŃCZEJ BITWY W KUŹNICY GRABOWSKIEJ

Przy rozwidleniu dróg, prowadzących od Kraszewic do Kuźnicy Grabowskiej, stoi obelisk, poświęcony uczestnikom bitwy pod Kuźnicą Grabowską w czasie powstania styczniowego.

Wzór tego sprzed 150 laty. Tu dzieci, podczas słowno-muzycznej części artystycznej, przedstawiły losy powstania, prezentując też postać Józefa Osińskiego; w rolę przywódcy powstania wcielił się uczeń klasy V

25 lutego 1863 roku około dwustuosobowy oddział powstańców pod dowództwem majora Józefa Osińskiego stoczył zwycięską potyczkę z dziesięciokrotnie silniejszymi siłami wojsk rosyjskich garnizonu wielunińskiego, kaliskiego i sieradzkiego.

Choć od tamtej chwili minęło 150 lat, mieszkańcy ciągle pamiętają o bitwie powstańczej, a szczególnie o tragicznej śmierci kilku powstańców.

Pomnik w postaci polnego kamienia z napisem: W setną rocznicę bitwy powstańczej 1863-1863 powstał dzięki staraniom harcerzy i społeczeństwa Kuźnicy Grabowskiej. Uroczyste jego odsłonięcie odbyło się 25 sierpnia 1963 r.

We wtorek - 25 lutego, dokładnie w 150. rocznicę powstańczej bitwy,

- Hubert Przytyłowicz.

Podczas uroczystości rozdano też dyplomy i nagrody najlepszym uczestnikom szkolnego konkursu wiedzy o powstaniu styczniowym i o Józefie Osińskim. Nagrody wręczał dr inż. Zdzisław Małecki - prezes oddziału Ziemi Kaliskiej Polskiego Towarzystwa Inżynierii Ekologicznej, który, choć mieszka w miejscowości Bugaj w pobliżu Świerczyny, czuje się synem tej ziemi, a jego pradziad brał udział w powstaniu.

Najlepsi w konkursie okazali się: Patryk Wiśniewski - 39 pkt, Sandra Kalachurska - 38 pkt, Sebastian Jastrzębski - 38 pkt, Sara Jastrzębska - 37,5 pkt, Kazimierz Sio - 37 pkt, Malwina Dybowska - 35,5 pkt.

Norbert Pytko - 35,5 pkt, Norbert

Luszkiewicz - 33 pkt, Karolina Gaika - 31 pkt, Jakub Bartczak - 31 pkt, Nikodem Sztybel - 30,5 pkt.

Z okazji 150. rocznicy

stoczonej w Kuźnicy Grabowskiej, władze powiatowe i gminne, nauczyciele, młodzież i dzieci przed pomnikiem złożyli kwiaty, zapalili znicze, oddali powstańcom należny hołd.

Następnie wszyscy, z pochodniami w dłoniach i przy wtórze werbli, przemarszerowali na plac szkolny, gdzie rozbito powstańczy obóz na

rocznicy bitwy wydano też broszurę pt. „Na powstańczym szlaku 1863 w Kuźnicy Grabowskiej”, autorstwa historyka Jerzego Krzywańskiego. Kto tylko zechciał, mógł ją kupić za dobrowolną opłatą.

Jan Jangas

¹¹ Czas Ostrzeszowski z dnia 6.03.2013 s.10

150. ROCZNICA POWSTAŃCZEJ BITWY W KUŹNICY GRABOWSKIEJ

Przy rozwidleniu dróg, prowadzących od Kraszewic do Kuźnicy Grabowskiej, stoi obelisk, poświęcony uczestnikom bitwy pod Kuźnicą Grabowską w czasie powstania styczniowego. 26 lutego 1863 roku około dwustuosobowy oddział powstańców pod dowództwem majora Józefa Oxiskiego stoczył zwycięską potyczkę z dziesięciokrotnie silniejszymi siłami wojsk rosyjskich garnizonu wieluńskiego, kaliskiego i sieradzkiego.

Choć od tamtej chwili minęło 150 lat, mieszkańcy ciągle pamiętają o bitwie powstańczej, a szczególnie tragicznej śmierci kilku powstańców. Pomnik w postaci polnego kamienia z napisem: W setną rocznicę bitwy powstańczej 1863-1963 powstał dzięki staraniom harcerzy i społeczeństwa Kuźnicy Grabowskiej. Uroczyste jego odsłonięcie odbyło się 25 sierpnia 1963 r.

We wtorek - 26 lutego, dokładnie w 150. rocznicę powstańczej bitwy, stoczonej w Kuźnicy Grabowskiej, władze powiatowe i gminne, nauczyciele, młodzież i dzieci przed pomnikiem złożyli kwiaty, zapalili znicze, oddali powstańcom należny hołd.

Następnie wszyscy, z pochodniami w dłoniach i przy wtórze werbli, przemaszzerowali na plac szkolny, gdzie rozbito powstańczy obóz na wzór tego sprzed 150 laty. Tu dzieci, podczas słowno-muzycznej części artystycznej, przedstawiły losy powstania, prezentując też postać Józefa Oxińskiego; w rolę przywódcy powstania wcielił się uczeń klasy V - Hubert Przybyłowicz.

Podczas uroczystości rozdano też dyplomy i nagrody najlepszym uczestnikom szkolnego konkursu wiedzy o powstaniu styczniowym i o Józefie Oxińskim. Nagrody wręczał dr inż. Zdzisław Malecki – prezes, oddziału Ziemi Kaliskiej Polskiego Towarzystwa Inżynierii Ekologicznej, który choć mieszka w miejscowości Bugaj w pobliżu Świerczyny, czuje się synem tej ziemi, a jego pradziad brał udział w powstaniu.

Najlepsi w konkursie okazali się: Patryk Wiśniewski - 39 pkt, Sandra Kalachurska - 38 pkt, Sebastian Jastrzębski - 38 pkt, Sara Jastrzębska - 37,5 pkt, Kazimierz Sip - 37 pkt, Malwina Dybowska - 35,5 pkt, Norbert Pytko - 35,5 pkt, Norbert Łuszkiewicz - 33 pkt, Karolina Gałka - 31 pkt, Jakub Bartczak - 31 pkt, Nikodem Szydłowski - 30,5 pkt.

Z okazji 150. rocznicy bitwy wydano też broszurę pt. „Na powstańczym szlaku 1863 w Kuźnicy Grabowskiej”, autorstwa historyka Jerzego Krzywaźni. Kto tylko zechciał, mógł ją kupić za dobrowolną opłatę.

Jan Jangas

🕒 2013-03-06

Uroczystość z okazji 150. rocznicy bitwy powstańczej w Kuźnicy Grabowskiej.

26 lutego br. w Kuźnicy Grabowskiej odbyła się uroczystość z okazji 150. rocznicy bitwy powstańczej w Kuźnicy Grabowskiej, jaka miała miejsce podczas Powstania Styczniowego 26 lutego 1863 roku. Uczestnicy uroczystości spotkali się o godzinie 13:00 przy Pomniku Powstańców Styczniowych. Po złożeniu wieńców, zapaleniu zniczy pod obeliskami odśpiewaniu hymnu państwowego uczniowie szkoły, mieszkańcy oraz przybyli goście przemaszewali z pochodniami do szkoły, gdzie odbyła się część artystyczna w formie wspomnień Józefa Oksińskiego – twórcy organizacji powstańczej województwa kaliskiego oraz nagrodzono uczniów uczestniczących w konkursie historycznym dot. Powstania Styczniowego. Uroczystości zakończyły się wspólnym ogniskiem.

Szkoła wychodząc naprzeciw uchwale Senatu, który ustanowił rok 2013 Rokiem Powstania Styczniowego, przygotowała uroczystość ku czci bitwy pod Kuźnicą Grabowską. By złożyć hołd powstańcom styczniowym i wszystkim tym, którzy ponieśli ofiarę krwi i cierpienia w tym trudnym czasie wydano też okolicznościową broszurę „Na powstańczym szlaku 1863 w Kuźnicy Grabowskiej” autorstwa Jerzego Krzywaźni.

Jak podkreśla dyrektor Szkoły Podstawowej im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej - Marianna Powązka w kierowanej przez nią placówce przywiązuje się dużą wagę do kultywowania dziedzictwa regionalnego i edukacji historycznej. Nie można bowiem mówić o wykształceniu ogólnym ucznia bez wiedzy o własnym regionie, czyli małej ojczyźnie.

2013-03-06

¹² [Uroczystość z okazji 150. rocznicy bitwy powstańczej w Kuźnicy Grabowskiej, - Aktualności - Urząd Gminy Kraszewice](#) (autor: Paulina Gajdka, dostęp na 25 listopada 2023)

2013-03-06

Uroczystość z okazji 150. rocznicy bitwy powstańczej w Kuźnicy Grabowskiej.

26 lutego br. w Kuźnicy Grabowskiej odbyła się uroczystość z okazji 150. rocznicy bitwy powstańczej w Kuźnicy Grabowskiej, jaka miała miejsce podczas Powstania Styczniowego 26 lutego 1863 roku. Uczestnicy uroczystości spotkali się o godzinie 13:00 przy Pomniku Powstańców Styczniowych. Po złożeniu wieńców, zapaleniu zniczy pod obeliskiem i odśpiewaniu hymnu państwowego uczniowie szkoły, mieszkańcy oraz przybyli goście przemaszewali z pochodniami do szkoły, gdzie odbyła się część artystyczna w formie wspomnień Józefa Oksińskiego – twórcy organizacji powstańczej województwa kaliskiego oraz nagrodzono uczniów uczestniczących w konkursie historycznym dot. Powstania Styczniowego. Uroczystości zakończyły się wspólnym ogniskiem.

Szkoła wychodząc naprzeciw uchwale Senatu, który ustanowił rok 2013 Rokiem Powstania Styczniowego, przygotowała uroczystość ku czci bitwy pod Kuźnicą Grabowską. By złożyć hołd powstańcom styczniowym i wszystkim tym, którzy ponieśli ofiarę krwi i cierpienia w tym trudnym czasie wydano też okolicznościową broszurę „Na powstańczym szlaku 1863 w Kuźnicy Grabowskiej” autorstwa Jerzego Krzywaźni.

Jak podkreśla dyrektor Szkoły Podstawowej im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej - Marianna Powązka w kierowanej przez nią placówce przywiązuje się dużą wagę do kultywowania dziedzictwa regionalnego i edukacji historycznej. Nie można bowiem mówić o wykształceniu ogólnym ucznia bez wiedzy o własnym regionie, czyli małej ojczyźnie.

Paulina Gajdka

W 150 rocznicę bitwy powstańczej

150 rocznicę bitwy powstańczej w Kuźnicy Grabowskiej, jak miała miejsce podczas Powstania Styczniowego 26 lutego 1863 roku, uczcili radni Rady Powiatu w Ostrzeszowie – Radni wzięli udział w uroczystościach zorganizowanych przez Szkołę Podstawową w Kuźnicy Grabowskiej.

W kierowanej przeze mnie placówce przywiązujemy dużą wagę do kultywowania dziedzictwa regionalnego i edukacji historycznej. Nie można bowiem mówić o wykształceniu ogólnym ucznia bez wiedzy o własnym regionie - małej ojczyźnie – podkreśla dyrektor Szkoły Podstawowej w Kuźnicy Grabowskiej, jednocześnie przewodnicząca Rady Powiatu w Ostrzeszowie Marianna Powązka. Szkoła wychodząc naprzeciw uchwale Senatu, który ustanowił rok 2013 Rokiem Powstania Styczniowego, przygotowała uroczystość ku czci bitwy pod Kuźnicą Grabowską.

By złożyć hołd powstańcom styczniowym i wszystkim tym, którzy ponieśli ofiarę krwi i cierpienia w tym trudnym czasie wydano też okolicznościową broszurę „Na powstańczym szlaku 1863 w Kuźnicy Grabowskiej” autorstwa Jerzego Krzywaźni.

Uczestnicy uroczystości spotkali się 26 lutego o godzinie 13:00 przy Pomniku Powstańców Styczniowych w Kuźnicy Grabowskiej. Po złożeniu kwiatów i zapaleniu zniczy pod obeliskiem uczniowie szkoły, mieszkańcy Kuźnicy Grabowskiej i przybyli goście przemaszerowali z pochodniami do szkoły, gdzie odbyła się część artystyczna w formie wspomnień Józefa Oksińskiego – twórcy organizacji powstańczej województwa kaliskiego. Uroczystości zakończyły się wspólnym ogniskiem w obozie powstańczym.

Przed uroczystościami ku czci czynu powstańczego w Szkole Podstawowej w Kuźnicy Grabowskiej odbyła się wyjazdowa XXX sesja Rady Powiatu.

Magdalena Kułak (2013-02-27)

¹³http://www.powiatostrzeszowski.pl/asp/pl_start.asp?typ=13&sub=0&menu=8&artykul=2308&akcja=artykul (dostęp na 5.04.2013)

V. Trwale upamiętnienie bitwy powstania styczniowego w Kuźnicy Grabowskiej

Szkoła Podstawowa im. Kardynała Karola Wojtyły wydała publikację okolicznościową pt. „Na powstańczym szlaku 1863 w Kuźnicy Grabowskiej”, mojego autorstwa, aby uhonorować powstańców styczniowych i tych, którzy złożyli ofiarę krwi i cierpienia. Publikacja zawierała pierwszą rekonstrukcję bitwy pod Kuźnicą Grabowską i opisywała działania szkoły mające na celu upamiętnienie powstańców. Biuletyn prezentował aktualny stan badań nad powstaniem styczniowym w Kuźnicy Grabowskiej z 1863 roku, prowadzonych przez autora. Materiały do publikacji były zbierane przez lata i systematycznie aktualizowane o nowe źródła, publikowane również na blogu historycznym.¹⁴ Publikacja miała charakter edukacyjny i służyła promocji historii oraz dziedzictwa kulturowego regionu. Egzemplarze zostały przekazane do lokalnych bibliotek szkolnych, publicznych oraz muzeów.

W 150. rocznicę bitwy prof. nadzw. dr hab. inż. Zdzisław Małecki, Prezes Polskiego Towarzystwa Inżynierii Ekologicznej Oddziału Ziemi Kaliskiej, Towarzystwo Naukowe Ziemi Kaliskiej ufundował tablicę edukacyjną przy Pomniku Powstańców Styczniowych w Kuźnicy Grabowskiej. Tablica ta zawiera informacje o bitwie powstańczej i dowódcy oddziału powstańczego, Józefie Oxińskim. Kolejna tablica, opisująca bitwę pod Kuźnicą Grabowską, została umieszczona przy spichlerzu, który przeniesiono do Skansenu Etnograficznego w Russowie, będącego częścią Muzeum Ziemi Kaliskiej. Trzecia tablica była okazjonalnie prezentowana w Bazylice Św. Józefa w Kaliszu

Pomnik Powstańców Styczniowych w Kuźnicy Grabowskiej (fot. Zdzisław Małecki)

¹⁴ [Szkoła Podstawowa im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej - Na powstańczym szlaku w Kuźnicy Grabowskiej \(2013\)](#)

Skansen Etnograficzny w Russowie (fot. Zdzisław Małecki)

Bazylika Św. Józefa w Kaliszu (fot. Zdzisław Małecki)

Tablica pamiątkowa (fot. Zdzisław Małecki)

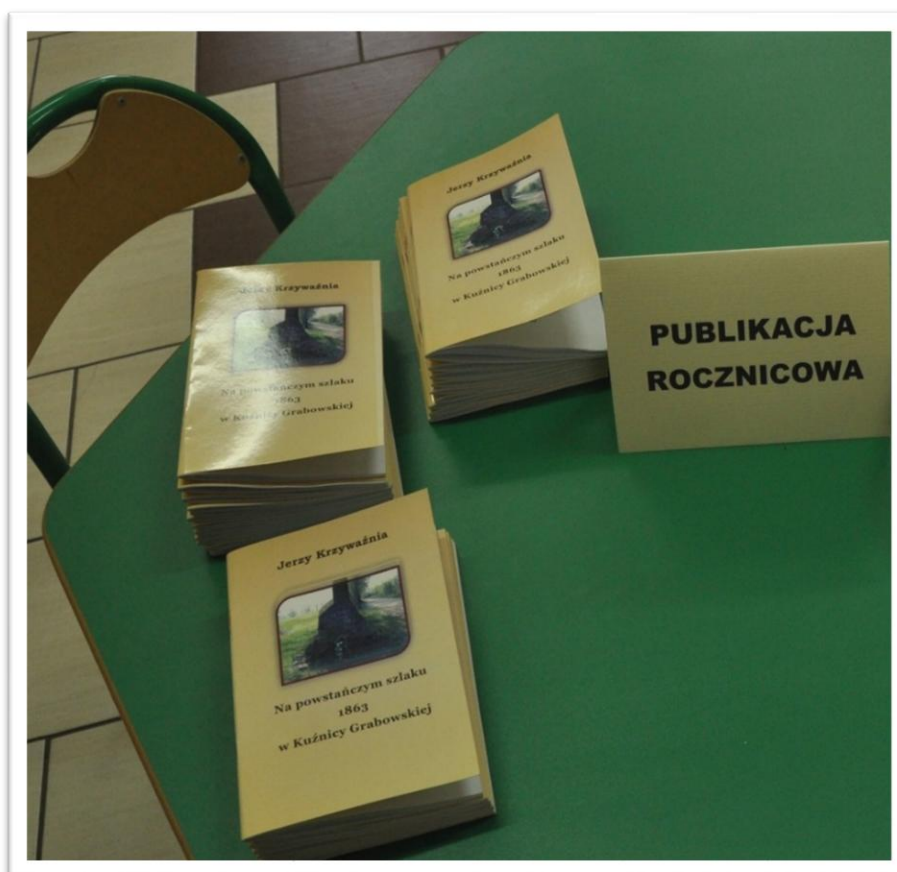
W 2013 roku opracowano monografię autorstwa Zdzisława Małeckiego i Izabeli Małeckiej o tematyce powstańczej.¹⁵

¹⁵ Małecki Z., Małecka I. Dowódca oddziału powstańczego mjr inż. Józef Oxiński. Duchowieństwo Ziemi Kaliskiej wobec Powstania Styczniowego 1863-1864 r. Maszynopis, Kalisz 2013.

Bazylika Św. Józefa w Kaliszu (fot. Zdzisław Malecki)

VI. Dokumentacja fotograficzna uroczystości

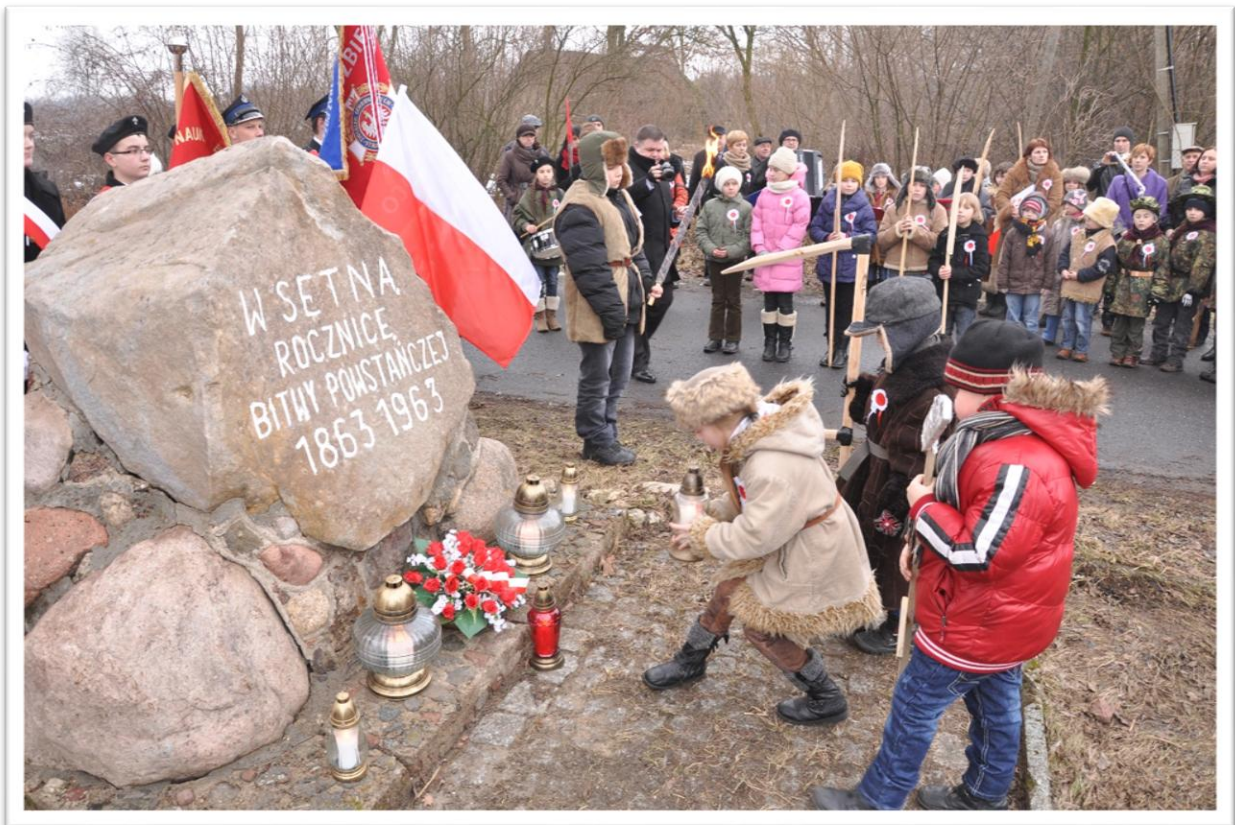

Zapraszamy

*26 lutego 2013 roku
na obchody 150. rocznicy
bitwy powstańczej
w Kuźnicy Grabowskiej*

Spółeczność Szkoły Podstawowej
im. Kardynała Karola Wojtyły
w Kuźnicy Grabowskiej

Program uroczystości:

- 13:00 - spotkanie przy Pomniku Powstańców Styczniowych w Kuźnicy Grabowskiej
- 13:15 - przemarsz do szkoły z pochodniami
- 13:30 - część artystyczna - wspomnienia Józefa Oxińskiego
- 14:00 - wspólne ognisko i kuchnia polowa

Józef Oxiński

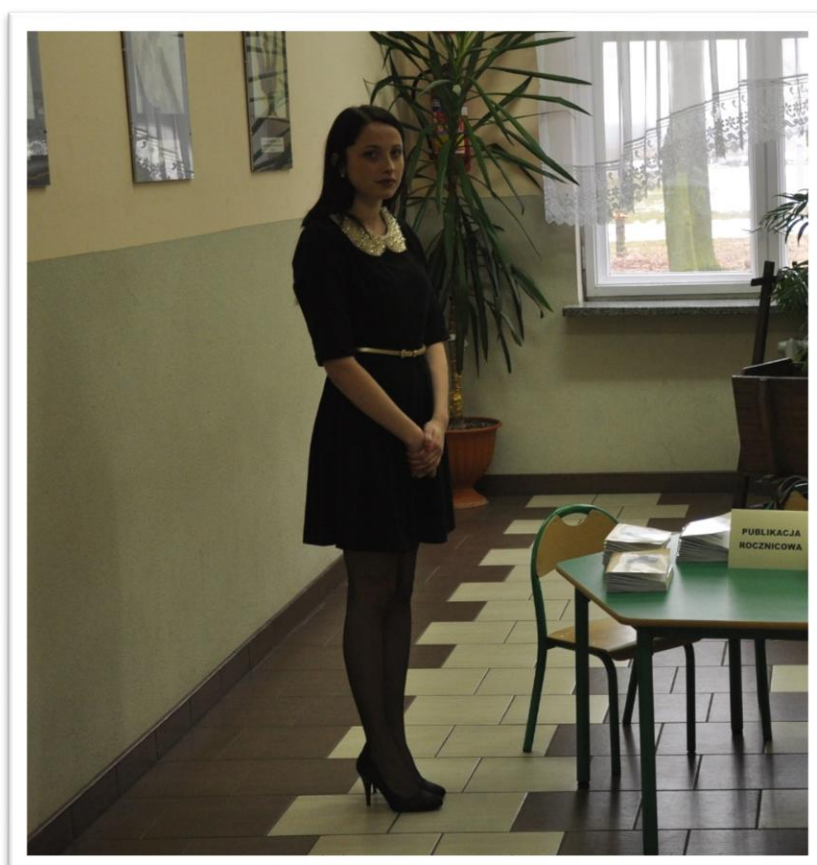

VII. Podsumowanie

Organizatorzy pragnęli budować więzi obywatelskie, społeczne i regionalne, ale także ugruntować tożsamość narodową i integrować społeczność lokalną. Impreza w swoim zamyśle miała służyć dialogowi międzypokoleniowemu. Wspierała także edukację historyczną wykorzystując możliwości, jakie dają nowoczesne media. Idea wydarzenia opierała się nie tylko na miłości do ojczyzny, znajomości jej historii, ale i na przywiązaniu do dziejów lokalnych.

Podmioty biorące udział w wydarzeniu

- ✓ *Szkoła Podstawowa im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej*
- ✓ *Rada Powiatu Ostrzeszowskiego*
- ✓ *Starostwo Powiatowe w Ostrzeszowie*
- ✓ *Rada Gminy Kraszewice*
- ✓ *Urząd Gminy Kraszewice*
- ✓ *Polskie Towarzystwo Inżynierii Ekologicznej Oddział Ziemi Kaliskiej, Towarzystwa Naukowego Ziemi Kaliskiej*
- ✓ *Stowarzyszenie Ruch Samorządowy im. Profesora Mariana Falskiego w Kuźnicy Grabowskiej*
- ✓ *Warsztat Terapii Zajęciowej w Kuźnicy Grabowskiej Fundacji Inwalidów i Osób Niepełnosprawnych „Miłosierdzie” w Kaliszu*
- ✓ *Ochotnicza Straż Pożarna w Kuźnicy Grabowskiej*
- ✓ *Koło Gospodyń Wiejskich w Kuźnicy Grabowskiej*
- ✓ *Szkoła Podstawowa w Kraszewicach*
- ✓ *Przedszkole Samorządowe w Kraszewicach*
- ✓ *Gimnazjum im. Polskich Olimpijczyków w Kraszewicach*
- ✓ *Muzeum Oświaty im. Mariana Falskiego w Kuźnicy Grabowskiej*
- ✓ *Biblioteka Publiczna w Kraszewicach*
- ✓ *Drużyna harcerska przy Gimnazjum im. Polskich Olimpijczyków w Kraszewicach*
- ✓ *Rada Rodziców przy SP w Kuźnicy Grabowskiej*

VIII. Druki okolicznościowe

(plakat i zaproszenie)

Zapraszamy

*26 lutego 2013 roku
na obchody 150. rocznicy
bitwy powstańczej
w Kuźnicy Grabowskiej*

Spółeczność Szkoły Podstawowej
im. Kardynała Karola Wojtyły
w Kuźnicy Grabowskiej

Program uroczystości:

13:00 – spotkanie przy Pomniku Powstańców Styczniowych w Kuźnicy Grabowskiej

13:15 – przemarsz do szkoły z pochodniami

13:30 – część artystyczna – wspomnienia Józefa Oxińskiego

14:00 – wspólne ognisko i kuchnia polowa

Józef Oxiński

Józef Oxiński

Zaproszenie

Program uroczystości:

- 13:00 – spotkanie przy Pomniku Powstańców Styczniowych w Kuźnicy Grabowskiej
- 13:15 – przemarsz do szkoły z pochodniami
- 13:30 – część artystyczna – wspomnienia Józefa Oxińskiego
- 14:00 – wspólne ognisko i kuchnia polowa

**Zapraszamy
26 lutego 2013 roku**

.....
**na obchody 150. rocznicy
bitwy powstańczej
w Kuźnicy Grabowskiej**

Spółeczność Szkoły Podstawowej
im. Kardynała Karola Wojtyły
w Kuźnicy Grabowskiej

Szkoła Podstawowa im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej Kuźnica Grabowska 106, 63-522 Kraszewice, (gmina Kraszewice, powiat ostrzeszowski, województwo wielkopolskie)

IX. Podziękowanie Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Jacka Michałowskiego¹⁶

SZEF
KANCELARII PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Jacek Michałowski

Warszawa, 11 października 2013 roku

Pani
Marianna Powązka
Dyrektor
Szkoła Podstawowa im. Karola Wojtyły
w Kuźnicy Grabowskiej

Szanowna Pani Dyrektor,

w roku bieżącym w całej Polsce, ale i poza jej granicami obchodzimy 150. rocznicę Powstania Styczniowego. Ze względu na szczególne miejsce jakie wydarzenie to zajmuje w naszej zbiorowej pamięci i kulturze narodowej, całość obchodów rocznicowych objął honorowym patronatem Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski.

W imieniu Pana Prezydenta chcę bardzo serdecznie Państwu podziękować za odpowiedź na prezydencki apel i zorganizowanie obchodów tej ważnej rocznicy na Państwa terenie. W wielu miejscach w kraju i zagranicą odbywały się, i wciąż się odbywają, różnorodne uroczystości, inscenizacje, konferencje naukowe czy wystawy związane z pamięcią o Powstaniu Styczniowym i jego bohaterskich Uczestnikach.

Pragnieniem Pana Prezydenta jest aby zwieńczeniem tego niezwykłego czasu rocznicowych obchodów stał się 11 listopada tego roku, a więc Narodowe Święto Niepodległości i zarazem kolejny Marsz „Razem dla Niepodległej”.

Dlatego w imieniu Pana Prezydenta serdecznie zapraszam Państwa – organizatorów i wszystkich uczestników obchodów związanych ze 150. rocznicą Powstania Styczniowego - do udziału w Marszu „Razem dla Niepodległej” 11 listopada w Warszawie.

Warto bowiem byśmy w pełni uświadomili sobie, że droga do roku 1918 rozpoczęła się w pamiętnym roku 1863. Wolnościowy i obywatelski charakter Powstania Styczniowego, to doświadczenie, które uczyniło z nas nowoczesny naród i pomogło w budowie prawdziwie demokratycznego państwa - wspólnoty, którą tworzą wszystkie warstwy społeczne.

Niech 11 listopada tego roku stanie się zarazem klamrą spinającą obchody 150. rocznicy Powstania Styczniowego w całej Polsce i poza granicami Kraju. Niech zbliży nas wszystkich Polaków do siebie ucząc patriotyzmu i społecznej solidarności.

SZEF

¹⁶ Pismo Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Jacka Michałowskiego. W-Wa 11 listopada 2013

KANCELARII PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Jacek Michałowski

Warszawa, 11 października 2013 roku

Pani

Marianna Powązka

Dyrektor

Szkoła Podstawowa im. Karola Wojtyły
w Kuźnicy Grabowskiej

Szanowna Pani Dyrektor,

w roku bieżącym w całej Polsce, ale i poza jej granicami obchodzimy 150. rocznicę Powstania Styczniowego. Ze względu na szczególne miejsce jakie wydarzenie to zajmuje w naszej zbiorowej pamięci i kulturze narodowej, całość obchodów rocznicowych objął honorowym patronatem Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski.

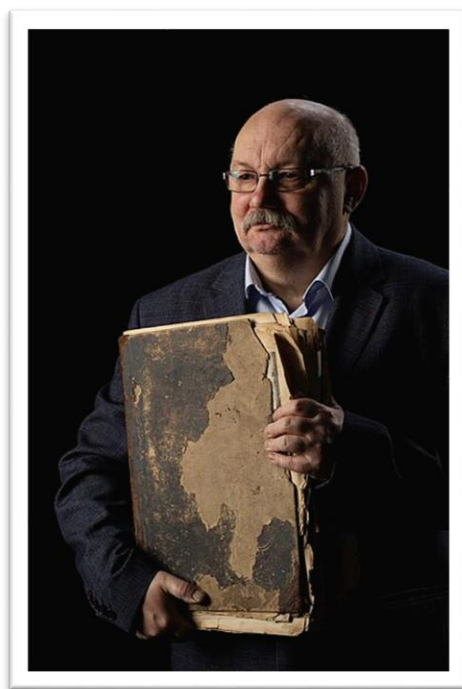
W imieniu Pana Prezydenta chcę bardzo serdecznie Państwu podziękować za odpowiedź na prezydencki apel i zorganizowanie obchodów tej ważnej rocznicy na Państwa terenie. W wielu miejscach w kraju i zagranicą odbywały się, i wciąż się odbywają różnorodne uroczystości, inscenizacje, konferencje naukowe czy wystawy związane z pamięcią o Powstaniu Styczniowym i jego bohaterskich Uczestnikach.

Pragnieniem Pana Prezydenta jest aby zwieńczeniem tego niezwykłego czasu rocznicowych obchodów stał się 11 listopada tego roku, a więc Narodowe Święto Niepodległości i zarazem kolejny Marsz „Razem dla Niepodległej”.

Dlatego w imieniu Pana Prezydenta serdecznie zapraszam Państwa — organizatorów i wszystkich uczestników obchodów związanych ze 150. rocznicą Powstania Styczniowego - do udziału w Marszu „Razem dla Niepodległej” 11 listopada w Warszawie.

Warto bowiem byśmy w pełni uświadomili sobie, że droga do roku 1918 rozpoczęła się w pamiętnym roku 1863. Wolnościowy i obywatelski charakter Powstania Styczniowego, to doświadczenie, które uczyniło z nas nowoczesny naród i pomogło w budowie prawdziwie demokratycznego państwa - wspólnoty, którą tworzą wszystkie warstwy społeczne. Niech 11 listopada tego roku stanie się zarazem klamrą spinającą obchody 150. rocznicy Powstania Styczniowego w całej Polsce i poza granicami Kraju. Niech zbliży nas wszystkich Polaków do siebie ucząc patriotyzmu i społecznej solidarności.

X. Od autora

Jerzy Krzywaźnia (2024) – fot. Grzegorz Kosmala

Jestem emerytowanym nauczycielem historii i autorem szeregu publikacji z zakresu historii regionalnej. Zachęcam do zapoznania się z nimi:

- ✓ 100 lat w służbie społeczeństwu: Szkoła Podstawowa im. Kardynała Karola Wojtyły w Kuźnicy Grabowskiej (aut. Jerzy Krzywaźnia, Barbara Cichosz). – Kuźnica Grabowska; Gołuchów: PHU Agat, 2010. – 104 s. ISBN 978-83-930746-0-0 (monografia)
- ✓ Na powstańczym szlaku 1863 w Kuźnicy Grabowskiej, Kuźnica Grabowska; Gołuchów: PHU Agat, 2013. – 44 s. ISBN 978-83-930746-1-7
- ✓ Z dziejów kościoła w Rojowie, Szkoła Podstawowa w Rojowie [aut. Jerzy Krzywaźnia, Hanna Kempa], Rojów 2013
- ✓ Zbrodnia Katyńska wpisana w historię Kuźnicy Grabowskiej, Kuźnica Grabowska 2015
- ✓ Delegat na Polski Sejm Dzielnicowy ksiądz prałat Ksawery Szukalski (1878-1956), Przegląd Wielkopolski 2008, nr 3, s. 56–58
- ✓ Setna rocznica Elementarza Falskiego – związki autora z Wielkopolską, Przegląd Wielkopolski nr 89 (3/2010)

- ✓ „Pamięć nie dała się zgładzić” – w hołdzie nauczycielom ziemi ostrzeszowskiej poległym w Katyniu (w) Ostrzeszowska Kronika Regionalna 2004/2005, R. 4/5, s. 64–67
- ✓ Powstańcza bitwa pod Kuźnicą Grabowską (w) Ostrzeszowska Kronika Regionalna 2004/2005, R. 4/5, s. 84–87
- ✓ Śladami historycznych inskrypcji kraszewickiego cmentarza i kościoła (w) Ostrzeszowska Kronika Regionalna, R.6/2013, s. 44–49
- ✓ Dzieje fryszerki w Czajkowie (w) Ostrzeszowska Kronika Regionalna, R.7/2014, s. 50–55
- ✓ Wojenne losy rodziny Janasów (w) Ostrzeszowska Kultura nr 24 3/2022, s. 8–13
- ✓ Uzdrawienie za wstawiennictwem św. Józefa w rojowskim dworze (1763) (w) Ostrzeszowska Kultura nr 25 4/2022, s. 13
- ✓ Franciszek Frezer (1798-1845) (w) Ostrzeszowska Kultura nr 25 4/2022, s. 14–15
- ✓ Jakub Krzywaźnia (ok. 1784-1831) i Kuźnica Grabowska w jego czasach (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 27 2/2023, s. 14–16
- ✓ Pocztówka z Rojowa (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 28 3/2023, s. 2
- ✓ Żydowski Obóz Pracy (Getto Żydowskie) w Kraszewicach (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 28 3/2023, s. 8–10
- ✓ Kronika życia Józefa Blewąski - górnika i żołnierza WP we Francji (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 30 1/2024, s.1-4
- ✓ W Dachau był numerem: 28313. Wspomnienie Sługi Bożego ks. Franciszka Strugały (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 31 2/2024, s. 2-3
- ✓ Tajemnica Enigmy - związki słynnego kryptologa z Kraszewicami (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 31 2/2024, s. 4-6
- ✓ Historyczny portret Ostrzeszowa u progu I wojny światowej (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 32 3/2024, s.2-5
- ✓ Szkoła w Kuźnicy Grabowskiej (1953-1960) - zapiski z przeszłości (w) Ostrzeszowska Kultura, nr 32 3/2024, s.12-15
- ✓ Upamiętnienie bohaterów bitwy o Monte Cassino z Kuźnicy Grabowskiej, Rojów 2024
- ✓ Pamiątka z tajnego nauczania w Kuźnicy Grabowskiej – Władysław Jura (1892-1964), Rojów 2024

Z większością publikacji można zapoznać się na moim blogu (który prowadzę od 2011 r) <https://szkicehistoryczne.blogspot.com> a także na [Jerzy Krzywaźnia - Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa \(wbc.poznan.pl\)](#) i [Jerzy Krzywaźnia - Academia.edu](#)

Kontakt : jerzykrzywaznia@gmail.com

Przygotowałem także dokumentację uroczystości dla Muzeum Okręgowego w Koninie, które planowało wydanie albumu dokumentującego obchody 150. rocznicy powstania styczniowego w regionie. Informacje o uroczystościach zostały również opublikowane na moim blogu historycznym.¹⁷

Prof. Zdzisław Małecki i Jerzy Krzywaźnia (26 lutego 2013)

¹⁷ [Szkice historyczne - Jerzy Krzywaźnia: 150. rocznica powstania styczniowego](#)

Wcześniej (2005) byłem także podwójnym laureatem finału III Ogólnopolskiego Konkursu Regionalnego organizowanego przez Muzeum Niepodległości w Warszawie dla nauczycieli na projekt zajęć regionalnych (2005). Otrzymałem nagrody za projekt realizacji ścieżki regionalnej „Śladami powstania styczniowego w Kuźnicy Grabowskiej” oraz za scenariusz zajęć w terenie i wycieczki regionalnej „Pamięć zaklęta w kamieniu. Chrońmy pamięć”.

Muzeum Niepodległości w Warszawie

Warszawski Oddział Stowarzyszenia Nauczycieli Polonistów

*„Kochasz ty dom, ten stary dach,
Co prawi bańb o dawnych dniach,
Omszałych wrót rodzinny próg,
Co wita cię z cierniowych dróg?”*

Maria Konopnicka

Nagroda

DLA

Jerzego Krzywaźni

ze Szkoły Podstawowej w Kuźnicy Grabowskiej

ZA PRACĘ KONKURSOWĄ

**Projekt realizacji ścieżki regionalnej
„Śladami powstania styczniowego w Kuźnicy Grabowskiej”**

W III OGÓLNOPOLSKIM KONKURSIE NA PROJEKT
REALIZACJI ŚCIEŻKI REGIONALNEJ

Przewodnicząca
Jury

Urszula Biskup
mgr Urszula Biskup

Dyrektor
Muzeum Niepodległości

dr Andrzej Stawarz
dr Andrzej Stawarz

Warszawa, 3 czerwca 2005 r.

Spis treści:

I. Cel i źródła publikacji	5
II. Geneza i motywacja obchodów.....	6
III. Przebieg wydarzenia i listy okolicznościowe	7
IV. Promocja wydarzenia.....	12
V. Trwałe upamiętnienie bitwy powstania styczniowego w Kuźnicy Grabowskiej.....	20
VI. Dokumentacja fotograficzna uroczystości	24
VII. Podsumowanie	48
VIII. Druki okolicznościowe.....	49
IX. Podziękowanie Szefa Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.....	51
X. Od autora.....	53

Logo obchodów 150. rocznicy Powstania Styczniowego

